dijous, 15 de setembre de 2022

La UdL reclama al Govern un finançament de la recerca amb més equilibri territorial

Josep Vallverdú repassa les novetats i les vergonyes del segle XX en la inauguració del curs universitari català

"El sistema de recerca a Catalunya podria ser més equilibrat en el territori". Així ho ha expressat el rector de la Universitat de Lleida (UdL), Jaume Puy, durant l'acte d'inauguració del curs acadèmic 2022/2023 del sistema universitari català, que s'ha celebrat avui a la UdL amb la presència del president de la Generalitat, Pere Aragonès. Dels 77 milions d'euros que la conselleria dedica anualment als contractes programa dels centres CERCA i descomptant l'IRTA que esta localitzat a tot Catalunya, "65 es queden a Barcelona, 9 a Tarragona, 3 a Girona i només 300.000 euros venen a la demarcació de Lleida", ha assegurat Puy, que ha afegit que la ubicació geogràfica d'aquests centres és "molt desigual amb una gran concentració a Barcelona i el seu entorn"

Un moment de la lliçó magistral / Foto: UdL

El rector també s'ha referit a ICREA, el programa de captació i retenció de talent per excel·lència de Catalunya, i al fet que la UdL només compti amb 2 del total de 278 professors ICREA al país. Ha reclamat que un sector primordial com l'agroalimentari, sobretot a Ponent, hauria de ser primordial per ICREA, a més d'un increment de places de personal investigador en formació i post-doctoral, revertir l'actual estructura de personal que presenta una piràmide d'edat invertida, un marc legal més flexible i més àgil que faciliti la mobilitat i la permeabilitat amb les empreses, i que els parcs científics i tecnològics, siguin una prioritat del Govern com a espais per a desenvolupar projectes públic-privats i millorar en transferència.

"El coneixement és avui clau per a la reconstrucció social, econòmica i cultural del país", ha afirmat, tot insistint que la universitat, "una institució multidisciplinar, que sap aportar idees i propostes innovadores, cal que formi part de la solució".

Puy, que també ha reconegut i s'ha disculpat per les pròpies mancances, ha demanat a la comunitat universitària que faci "un pas endavant per treballar en els problemes reals de la societat", apostant per recerques "més trencadores i disruptives".

L'escriptor de 99 anys, **Josep Vallverdú i Aixalà**, a qui el rector ha definit com "un mestre del llenguatge, un creador del nostre imaginari i un exemple de compromís amb la llengua catalana i amb el país", ha estat l'encarregat de la lliçó magistral. A *Gaudeamus* -primera paraula de l'himne universitari- ha fet un un repàs introductori per l'evolució de l'escola i la universitat, tot destacant moments com ara la creació de la UdL, la més antiga de Catalunya, l'any 1300, o el retrocés que va suposar la universitat franquista de la postguerra "rutinària, simplista, retrògrada i doctrinària" que ell mateix va "sofrir".

El doctor *honoris causa* de la UdL, Creu Sant Jordi i Premi d'Honor de les Lletres Catalanes ha centrat el seu discurs en les 'revolucions' del segle XX: la científica i tècnica, la post-colonial, la de la dona i la família, la

revolució de les masses i dels joves i la revolució dels immigrants. Vallverdú, que ha destacat els avenços que s'han produït en alguns camps i alguns drets, ha estat molt crític amb les polítiques capitalistes, sobretot amb una de les seues conseqüències més globals, el consumisme, que guia l'economia, que ha vulgaritzat i ha fet perdre l'ambició estètica, o amb la que fins tot la ciència pura s'ha aliat, ha dit.

També s'ha referit a algunes de les seues "vergonyes", com el mapa de la fam i especialment les persones migrants. "Els migrants són la vergonya de les societats modernes, el resultat de les polítiques capitalistes que han fomentat la corrupció i han afavorit el retard en el desenvolupament", ha afirmat, tot reclamant que "ens cal recuperar el valor de la persona, imposar-nos una moral capaç de copsar-la en la seua dignitat per damunt de la massa" així com "la flama de la generositat" instant a distribució de bens i serveis per a tothom. Sense oblidar reivindicar la llengua pròpia de Catalunya, Vallverdú ha acabat la seua intervenció instant a transformar el món i a mirar "l'avui i el demà amb ulls brillants d'esperança".

Durant l'acte, s'han lliurat els sis premis Jaume Vicens Vives [https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/Premi-Vicens-Vives-per-a-un-projecte-de-simulacio-clinica-en-infer] en reconeixement a la qualitat docent universitària - tres individuals i tres col·lectius, un d'ells per a la UdL - i les dos mencions M. Encarna Sanahuja Yll, a l'excel·lència en la inclusió de la perspectiva de gènere en la pràctica docent universitària. Abans però la consellera de Recerca i Universitats, Gemma Geis, ha anunciat, entre altres, la propera aprovació de la Llei de a Ciència pel Parlament de Catalunya, un pla de xoc per a l'estabilització de 850 professors associats, amb un pressupost de 30 milions d'euros, i s'ha compromès a defensar la singularitat del sistema universitari i de recerca de Catalunya en la nova llei d'Universitats del Govern de l'Estat. "Només si tenim un estat propi -ha dit- podrem tenir una llei d'Universitats per a Catalunya", ha dit.

Finalment, el president de la Generalitat, Pere Aragonès, ha destacat la necessitat que Catalunya basi el seu model de país en la societat del coneixement perquè és la via "més segura, més forta i més directa per contribuir al nostre progrés". Ha afirmat que el "nostre sistema universitari és un dels actius més importants del país" i ha instat a no ser complaents i a cuidar-lo i enfortir-lo. "Les universitats han tornat més del què han rebut, i ara és el moment que siguin millor tractades", ha dit.

Les actuacions musicals, inclosa una reinterpretació pròpia del *Gaudeamus*, han anat a càrrec del pianista, compositor i professor de la UdL Antoni Tolmos [https://antonitolmos.com/]. A més, al vestíbul del Centre de Cultures, edifici on ha tingut lloc l'acte d'inauguració del curs universitari, s'ha pogut visitar una petita mostra del fons bibliogràfic de Josep Vallverdú que té la UdL. Entre les peces exposades, el mecanoscrit original de *Rovelló*, procedent del fons Josep Maria Aloy, una de les obres més populars de l'escriptor, del qual l'any vinent es commemora el centenari del seu naixement.

Continguts relacionats

Vídeo de l'acte d'inauguració del curs 2022-2023 del sistema universitari català [https://www.youtube.com/watch?v=wgwsKFwhLc0]
Galeria fotogràfica de l'acte d'inauguració del curs 2022-2023 del sistema universitari català [https://www.flickr.com/photos/universitatdelleida/albums/72177720302110675]
Discurs del rector a l'acte d'inauguració del curs 2022-23 del sistema universitari català (15/11/2022) [/export/sites/universitat-lleida/ca/organs/rector/.galleries/docs/documents/2022InauguracioCurs22_23SistemaUni]